

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Krejsové a soudkyň JUDr. Aleny Fintové a JUDr. Ireny Paterové ve věci

žalobkyně: **PROFI CREDIT Czech, a.s.**, IČO 61860069
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1
zastoupené advokátkou JUDr. Kateřinou Perthenovou
sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové

proti
žalované: **L [redacted] D [redacted]**, narozená dne [redacted]
bytem [redacted]

o 25 941 Kč s příslušenstvím

o odvolání do rozsudku Okresního soudu v Klatovech, č. j. 7 C 139/2017-52 ze dne 26. 1. 2018

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadené části, tj. v zamítavé části výroku I., odvoláním dotčené, pokud jím byla zamítnuta žaloba o zaplacení úroku 4 532 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 23. 6.2017 do zaplacení, o zaplacení smluvní pokuty ve výši 128,95 Kč a co do úroku 40 % ročně z poskytnutého úvěru 20 000 Kč od 23. 5. 2017 do zaplacení a v závislém výroku II. o náhradě nákladů řízení, potvrzuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem uložil soud prvního stupně žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 21 408,59 Kč s úrokovým příslušenstvím a částku 656,33 Kč a dále úrok ve výši 10,24 % ročně z částky 20 000 Kč od 23. 5. 2017 do zaplacení, vše ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku. Ve zbývajícím rozsahu žalobu zamítl (výrok I). Výrokem II. soud rozhodl, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši 4 064,35 Kč ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně. V odůvodnění soud uvedl, že žalobkyně se domáhá zaplacení žalované částky s tím, že s žalovanou uzavřela smlouvu o úvěru dne 9. 2. 2017, na základě které poskytla žalované úvěr ve výši 20 000 Kč. Žalovaná se zavázala úvěr splatit spolu s úrokem ve výši 167,01 % ročně, a to ve 24 měsíčních splátkách splatných vždy k 17. dni kalendářního měsíce počínaje březnem 2017. Úvěrové podmínky však žalovaná neplnila, uhradila pouze částku 500 Kč dne 10. 3. 2017. Věřitel proto úvěr zesplatnil ke dni 21. 5. 2017 a žalovanou vyzval k úhradě částky 24 543 Kč včetně nezaplacených úroků a zákonného úroku z prodlení. Žalovaná dluh neuhradila ani po výzvě. Žalovaná tak dluží žalobkyni jistinu ve výši 20 000 Kč, úrok ke dni zesplatnění ve výši 4 543 Kč, smluvní pokutu ve výši 998 Kč, náhradu nákladů v souvislosti s prodlením ve výši 400 Kč, smluvní pokutu ve výši 0,1 % z jistiny 24 543 Kč za každý den prodlení počínaje dnem 23. 5. 2017, přičemž žalobkyně požaduje pouze pokutu ke dni vyhotovení žaloby ve výši 785,28 Kč, a dále žalobkyně požaduje úrok ve výši 102,34 % (původně 167,01 %) ročně z původní dlužné jistiny 20 000 Kč od 23. 5. 2017. Po provedeném dokazování dospěl soud k závěru, že mezi žalobkyní a žalovanou byla uzavřena smlouva o úvěru dle § 2395 a násl. obč. zák. Žalovaná se zavázala úvěr splácet, povinnosti však neplnila, na jistinu dlužila ke dni 21. 5. 2017 částku 20 000 Kč, proto soud žalobě co do této částky vyhověl. Soud vyhověl žalobě i co do kapitalizovaného úvěru 10,59 Kč, smluvní pokuty ve výši 998 Kč, nákladů vzniklých v důsledku prodlení žalované ve výši 400 Kč. Celkem tedy vyhověl žalobě do výše 21 408,59 Kč. Pokud jde o žalobkyní požadovaný úrok ve výši 167,01 % posléze upravený na 102,34 % ročně, soud uvedl, že úrok ve výši 102,34 % ročně je úrok nepřiměřený, a proto soud k ujednání o výši úroku nepřihlédl, což neznamenalo ve svém důsledku neplatnost celého právního úkonu, tedy celé smlouvy o úvěru, ale toliko ujednání o výši úroku, neboť sjednání výše úroku není podstatnou náležitostí smlouvy o úvěru. Při absenci sjednání výše úroku nastupuje § 1802 o.z., dle něhož platí dlužník úroky ve výši stanovené právním předpisem a nejsou-li takto stanoveny, platí úroky obvyklé požadované za úvěry, které poskytují banky v místě bydliště dlužníka v době uzavření smlouvy. Soud poukázal, že v současné době výše úroku z úvěru není stanovena žádným právním předpisem, proto soud vycházel z obvyklých úroků požadovaných za úvěr s tím, že za nejspolehlivěji zjištěnou průměrnou úrokovou sazbu pro daný typ úvěru měl sazbu ověřenou na webových stránkách ČNB, na nichž ČNB sděluje průměrné úrokové sazby komerčních bank, kdy pro tento konkrétní typ úvěru v době uzavření úvěrové smlouvy, tj. k 10. 2. 2017 činila úroková sazba 10,24 % ročně. Soud proto přiznal žalobkyni úrok z částky 20.000 Kč ve výši 10,24 % ročně. Ve zbývajících částech pak žalobu zamítl. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o. s. ř.
2. Žalobkyně podala proti rozsudku včas odvolání, uvedla, že odvolání je podáváno toliko v rozsahu, ve kterém soud nepřiznal úrok 40 % p.a. a přepočítal kvůli tomu i ostatní nároky (není podáváno v rozsahu převyšujícím úrok 40 % p. a.). Žalobkyně zdůrazňuje, že vstupují-li smluvní strany na základě své pravé a svobodné vůle do smluvního vztahu, je jím v mezích právního řádu ponecháno na vůli svobodně si smlouvu ujednat a určit její obsah. Dohodly-li se smluvní strany na poskytnutí úvěru za určitých podmínek, je obecně nezbytné vycházet z předpokladu, že tak učinily po pečlivém zvážení všech důsledků z toho plynoucích. Zaplacení úroku je v případě smlouvy o úvěru jedním z jejích obligatorních pojmových vztahů a výše úroku je ovlivněna celou řadou faktorů, mezi které patří například požadavek na rychlost poskytnutí úvěru, jeho krátkodobost či naopak dlouhodobost a riziko transakce, které poskytnutí úvěru pro úvěrujícího s přihlédnutím ke všem okolnostem představuje. Strany mají možnost se zcela svobodně rozhodnout se všemi důsledky z toho plynoucími. Ujednání o konkrétní výši úroku považuje odvolatelka za přiměřené

ujednání, když žalovaná byla se sazbou seznámena v předsmělním formuláři, dále ve smlouvě samostatně a rovněž v oznámení o schválení úvěru. Podpisem úvěrové smlouvy stvrdila, že souhlasí se všemi ujednáními v této smlouvě, ničeho nenamítá a finanční prostředky přijal a zavázal se je splatit za podmínek ve smlouvě uvedených. Žalovaná se smlouvu rozhodla uzavřít v souladu se zásadou autonomie vůle. Ochrana spotřebitele nelze pojmout jako nejvyšší právní princip, který je možné aplikovat zcela neomezeně. Není možné zanedbávat zásadu proporcionality a je třeba vycházet i z jiných obecně platných zásad, například zásady právní jistoty či zásady, dle které může každý občan činit, co není zákonem zakázáno a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá. Výkon práva sice nesmí být v rozporu s dobrými mravy, nicméně nemůže při posouzení, zda jde o rozpor s dobrými mravy, zůstat stranou otázka, zda a na kolik ten který z účastníků právního vztahu, který se dovolává rozporu s dobrými mravy, vyvinul dostatečnou míru pečlivosti a předvídativosti při uzavírání konkrétního právního vztahu. Pokud by smlouva byla s odkazem na dobré mravy posouzena jako neplatná, de facto by byla nezodpovědnému jednání dlužníka spočívajícímu v porušení zásady „pacta sunt servanda“ a „autonomie vůle“ poskytnuta právní ochrana, což jistě není postup v souladu se zákonem. Žalobkyně zdůraznila, že se v rámci odvolání nedovolává určení původní výše požadovaného úroku, ale pouze úroku ve 40% p.s. z dlužné částky, když takto nastavený úrok považuje za přiměřený v nebankovním sektoru při poskytování půjček. Navrhla, aby rozsudek soudu prvního stupně byl v zamítavé části změněn a žalovaná byla k zaplacení zavázána.

3. Žalovaná se k odvolání nevyjádřila.
4. Odvolací soud přezkoumal rozhodnutí soudu prvního stupně v napadené části dle ustanovení § 212 o.s.ř., přihlédl k odvolání žalobkyně a poté dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
5. Soud prvního stupně učinil závěr, že účastníci uzavřeli platnou smlouvu o úvěru s tím, že neplatné je ujednání o úrocích, neboť sjednaný úrok je nepřiměřený. Odvolací soud se se závěry soudu prvního stupně neztotožňuje. Smlouvu o úvěru účastníky uzavřenou odvolací soud považuje za smlouvu absolutně neplatnou, a to jako celek pro její rozpor s dobrými mravy. I při respektování principu smluvní volnosti a autonomie vůle účastníků smlouvy, jichž se žalobkyně dovolává, nelze pominout, že smluvní volnost ve spotřebitelských smlouvách je korigována požadavkem nepřekročení rovnováhy vzájemných práv a povinností nepřiměřeně v neprospěch spotřebitele. V dané věci je tato nerovnováha tak významná, že je nutno ujednání smlouvy hodnotit vcelku jako obecně nespravedlivé, když obecná ustanovení občanského zákoníku vyjádřená v hlavě I je nutné používat vždy a musí mít přednost před ostatními ustanoveními zákona. Podstatnými náležitostmi smlouvy o úvěru je v souladu s ust. § 2395 občanského zákoníku ujednání o výši poskytnutých peněžních prostředků, o povinnosti úvěrovaného tyto prostředky vrátit a zaplatit úroky. Smlouva o úvěru nemůže být sjednána jako bezúročná, neboť závazek zaplatit úroky patří k pojmovým znakům smlouvy o úvěru. Je však nutno zdůraznit, že pokud účastníci ve smlouvě úrok sjednají, musí to být úrok přiměřený, neboť dle judikatury vyšších soudů jedná v souladu s dobrými mravy ten věřitel, který požaduje přiměřený úrok. Nepřiměřeným úrokem je zpravidla úrok sjednaný ve výši, která podstatně převyšuje úrokovou míru v době jeho sjednání obvyklou, stanovenou zejména s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám uplatňovaným bankami při poskytování úvěru či půjček (např. rozsudek NS sp. zn. 33 Odo 234/2005). Jinými slovy řečeno, jestliže věřitel požaduje úrok nepřiměřený, tedy úrok sjednaný ve výši, která zásadně převyšuje úrokovou míru obvyklou v době sjednání smlouvy s přihlédnutím k nejvyšším úrokovým sazbám požadovanými bankami při poskytování úvěru či půjček v rozhodné době, pak se nejedná o úrok sjednaný v souladu s dobrými mravy. V přezkoumávané věci sjednaný úrok činí 167,01 % p. a. (posléze změněný na 102,34%) a tento úrok je třeba hodnotit jako úrok zcela nemravný, tedy úrok představující znaky lichvy ve smyslu ust. § 1796 občanského zákoníku. Smlouva s takovýmto úrokem je smlouvou absolutně neplatnou. Odvolací soud se podrobněji z důvodu nadbytečnosti nezabýval hodnocením vztahu účastníků z pohledu zmíněného ustanovení o lichvě, neboť při posouzení závazkového vztahu účastníků se sjednaným úrokem 167,01 % je zásadní, že žalobkyně by předmětnou částku žalované nepůjčila a smlouvu by neuzavřela, pokud by žalovaná

na její podmínky nepřistoupila. Uvedené vyplývá z obsahu podání žalobkyně a je výslovně uvedeno v odvolání. Pokud žalobkyně v podaném odvolání zdůrazňuje, že v rámci odvolání se domáhá pouze úroku ve výši 40 % p.a. z dlužné částky a že má za to, že je to úrok přiměřený v rámci nebankovního sektoru při poskytování půjček, odvolací soud konstatuje, že nemůže přihlížet k tomu, že věřitel v průběhu řízení požaduje případně úrok nižší, neboť podstatné je to, co bylo sjednáno. A úrok ve výši 167,01% byl žalované předložen v předmluvním formuláři i v samotné smlouvě vyhotovené věřitelem. Tato skutečnost proto nemůže ničeho změnit na uvedeném závěru o absolutní neplatnosti smlouvy z důvodu nemravnosti ujednání o úroku.

6. Odvolací soud proto rozhodnutí soudu prvního stupně v napadené v napadené části za použití § 219 o. s. ř., s poněkud jiným odůvodněním, potvrdil, a to včetně závislého výroku o náhradě nákladů řízení.
7. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodováno podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení byla úspěšnější žalovaná, avšak žalované v souvislosti s odvolacím řízením žádné náklady nevznikly. Bylo proto rozhodnuto, že jejich náhrada nepřísluší žádnému z účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možné podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od doručení rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Klatovech k Nejvyššímu soudu ČR v Brně.

Plzeň 13. června 2018

JUDr. Zuzana Krejsová v. r.
předsedkyně senátu